

Behandlingsregler for saker i henhold til Verdipapirforetakenes Forbunds etiske normer

*Sist endret av generalforsamlingen i Verdipapirforetakenes Forbund (tidligere Norges
Fondsmeglerforbund) 18 september 2017*

KAPITTEL 1 Styrets kompetanse

§ 1-1 Styrets kompetanse

Styret i Verdipapirforetakenes Forbund oppnevner Etisk Råd.

Styret behandler spørsmål om et medlemsforetak skal ekskluderes fra Forbundet.

KAPITTEL 2 Etisk Råds organisasjon og kompetanse

§ 2-1 Oppnevning og sammensetning

Etisk Råd skal ha fire medlemmer samt tre varamedlemmer.

Leder for Etisk Råd skal fylle kravene til dommer etter domstoloven av 13. august 1915 § 54 første ledd og skal ikke være tilknyttet verdipapirforetak eller ha tillitsverv i verdipapirforetak.

De tre øvrige medlemmer, samt varamedlemmer, skal være personer med bred erfaring fra verdipapirmarkedet og/eller ledelsen av verdipapirforetak. Leder og medlemmene, samt varamedlemmene oppnevnes for to år ad gangen.

§ 2-2 Habilitet

Medlem av Rådet kan ikke delta i behandlingen av saker dersom det foreligger særlige forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet. Rådet avgjør om et medlem skal fratres som inhabil. Et medlem kan ikke delta ved behandlingen av om han skal fratres. Rådets leder/leder kan oppnevne et varamedlem til å delta i avgjørelsen av habilitetsspørsmålet. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.

Dersom så mange av Rådets medlemmer er inhabile at Rådet ikke kan treffe vedtak, skal lederen i styret i Verdipapirforetakenes Forbund eller den han bemyndiger, oppnevne et tilstrekkelig antall settemedlemmer. For slike settemedlemmer gjelder § 2-1 annet og tredje ledd tilsvarende.

En beslutning som avgjør et habilitetsspørsmål kan ikke påklages til styret.

§ 2-3 Taushetsplikt

Medlemmer av Rådet har taushetsplikt om forhold som de får kjennskap til, og som gjelder personlige eller forretningsmessige forhold, eller for øvrig er av en slik karakter at andre ikke

bør få kjennskap til forholdet. Det samme gjelder ansatte i Forbundet. Klagerådets medlemmer har taushetsplikt om hvilke saker som er til behandling med mindre klageren selv har offentlig opplyst at klage er sendt Klagerådet. Medlem av Etisk Råd kan ikke opplyse om en sak vurderes tatt opp av eget initiativ før beslutning er fattet i henhold til bestemmelsen i § 3-4 første ledd og meddelt det foretak saken gjelder.

§ 2-4 Kompetanse

Rådet behandler klager mot medlemsforetak fra kunder og klager mot medlemsforetak fra annet medlemsforetak. Rådet kan behandle en klage mot et tidligere medlemsforetak av Forbundet når klagen refererer seg til forhold som fant sted i medlemsperioden.

Etisk Råd kan på forespørsel fra andre organer, herunder Forbundets styre, Finanstilsynet, Oslo Børs eller domstolene, avgi uttalelser til saker som er til behandling i disse organer.

Etisk Råd kan på anmodning fra styret i Forbundet ta saker opp til behandling. Dersom det foreligger omstendigheter hvoretter det må antas at et medlemsforetak kan ha brutt Forbundets etiske normer eller anbefalinger gitt av Forbundets styre og det må antas at saken er av generell betydning for medlemmene eller det medlem saken angår, kan Etisk Råd ta opp saken uten at det foreligger anmodning fra styret i Forbundet.

Etisk Råd kan i sin behandling av saker eller forespørsler fra andre organer avgi uttalelse om tolkning og forståelsen av meglerforetakenes kontraktsrettslige forpliktelser, de etiske normer og lovgivning, samt ta stilling til om det foreligger brudd på kontraktsrettslige forpliktelser, de etiske normer eller lovgivning, jfr etiske normer § 3-1.

§ 2-4a Voldgift

Etisk Råd kan, så langt det øvrige arbeid tillater det, være voldgiftsnemnd i tvister som angår rådgivning eller omsetning av finansielle instrumenter, og hvor partene er enige om at Rådet skal avgjøre tvisten som voldgiftsrett.

Utgiftene til voldgiftsbehandlingen, herunder godtgjørelsen til voldgiftsrettens medlemmer, dekkes av partene etter Rådets nærmere bestemmelse.

For behandlingen av voldgiftssaker for Rådet får reglene i tvistemålslovens kap 32 anvendelse så langt de passer.

§ 2-5 Avvisning

Klagebehandling kan avvises dersom klageren ikke er part i saken eller ikke har rettslig klageinteresse.

Klagebehandling kan også avvises, helt eller delvis, dersom klagen angår forhold som ligger utenfor Etisk Råds kompetanse, jfr § 2-4, eller på annen måte må anses uegnet for behandling i Rådet.

Etisk Råd skal avvise og behandle saker som er eller ventes brakt inn for domstolene og kan avvise saker som er til behandling hos andre myndighetsorganer, herunder Finanstilsynet, børs og autorisert markedsplass.

KAPITTEL 3 Saksbehandling

§ 3-1 Fremsettelse av klage

En klage skal være skriftlig. Den skal inneholde en kort fremstilling av det saksforhold den bygger på, og angi hva det klages over. Forbundets sekretariat kan, om nødvendig, være

behjelpelig med å utforme klagen. I klagen bør det fremkomme dokumentasjon som kan underbygge klagens påstand(er).

Klagen fremsettes for Forbundet som fungerer som sekretariat og saksforberedende organ for Etisk Råd.

§ 3-2 Foreldelse

For innsending av klage gjelder en foreldelsesfrist på 1 år. Foreldelsesfristen blir å regne fra det tidspunkt da klageren fikk eller burde skaffet seg nødvendig kunnskap om forholdet det klages over og den for dette ansvarlige. Når særlige grunner taler for det kan Etisk Råd ta til behandling en sak selv om fristen for fremsendelse av klage er oversittet.

§ 3-3 Saksforberedelse - klager

Etisk Råd kan uten nærmere saksforberedelse avgjøre en klage når det enstemmig finner at klagen ikke kan føre frem. Klageren og den klagen er rettet mot skal straks underrettes om slik beslutning.

Dersom klagen ikke avgjøres i medhold av første ledd skal den først forelegges innklagede med en svarfrist på tre uker for fremsettelse av eventuelle merknader. Hvis saken i denne perioden blir ordnet i minnelighet med klageren, sender partene straks melding om dette til Etisk Råd.

Etter at innklagede har inngitt tilsvaer gis partene anledning til å fremkomme med ytterligere skriftlige merknader, som regel likevel ikke mer enn to fra hver side. Det skal settes en frist for inngivelse av skriftlige merknader som normalt ikke skal være på mer enn en uke. I spesielle tilfeller kan det gis utsettelse med svar og tilsvaer.

Rådets leder, eller den han bemyndiger, skal sørge for at saken blir tilstrekkelig opplyst og kan innhente opplysninger fra andre til klarlegging av sakens faktum. Lederen, eller den han bemyndiger, kan innkalle partene til muntlig saksforberedelse og kan også i slikt møte høre parter og vitner. Opplysninger som innhentes på denne måte skal protokolleres og forelegges partene til uttalelse.

Den innklagede skal gi Etisk Råd alle relevante opplysninger som er nødvendige for Rådets behandling av klagesaken. Ved inngivelse av klage anses klager å ha samtykket i at den innklagede uten hinder av lovbestemt taushetsplikt kan gi Etisk Råd alle nødvendige opplysninger. Såfremt den innklagede ikke gir Etisk Råd de nødvendige opplysninger kan Rådet velge å avvise saken eller treffe avgjørelse på det foreliggende grunnlag.

Når saksforberedelsen er avsluttet kan lederen beslutte at saken skal forelegges Etisk Råd i møte. Ellers sendes sakens dokumenter på sirkulasjon blant Rådets medlemmer. Lederen, eller den han bemyndiger, skal utarbeide et utkast til avgjørelse med en fullstendig saksfremstilling og en konklusjon så konsis som mulig. Ved skriftlig behandling av saken utformer Etisk Råds øvrige medlemmer sitt standpunkt skriftlig. Dersom det under den skriftlige behandling viser seg at Rådets medlemmer ikke blir enige, skal saken forelegges Etisk Råd i møte. Enstemmige avgjørelser kan signeres av lederen og Rådets sekretær alene.

Etisk Råd skal ta stilling til de bevis- og rettsspørsmål som er av betydning for avgjørelsen. Det skal av avgjørelsen fremgå om den er enstemmig. Ved eventuell dissens skal dissenterende medlem(mer)s redegjørelse fremgå i avgjørelsen.

Dersom Etisk Råd finner at en klagesak sak reiser bevissspørsmål som vanskelig kan klarlegges under saksbehandlingen eller at saken for øvrig ikke er tilstrekkelig opplyst, kan det avvise den.

§ 3-4 Saksforberedelse i saker som tas opp av eget tiltak, jfr. § 2-4 fjerde ledd

Før en sak tas opp av eget tiltak, jfr. § 2-4 fjerde ledd, skal det aktuelle medlem skriftlig oppfordres til å dokumentere og opplyse saken slik at Etisk Rådfår et tilstrekkelig grunnlag til å beslutte om saken skal tas opp til behandling. Fristen for innsendelse av slik dokumentasjon skal normalt settes til en uke. I spesielle tilfeller kan det på medlemmets anmodning gis fristutsettelse. Etter at Etisk Råd har mottatt dokumentasjon skal Etisk Råd i møte snarest mulig beslutte om saken skal behandles videre. I så fall skal medlemmet meddeles denne beslutning skriftlig.

Det skal settes en frist for inngivelse av ytterligere dokumentasjon og eventuelle merknader som Etisk Råd ber om som normalt ikke skal være på mer enn en uke. I spesielle tilfeller kan det gis fristutsettelse. Fristen beregnes med utgangspunkt i den dag henvendelsen fra Etisk Råd kom eller burde ha kommet frem til det aktuelle medlem.

Før Etisk Råd fatter vedtak skal utkast til vedtak forelegges det aktuelle medlem som skal gis en frist for å uttale seg. Denne fristen skal normalt ikke overstige en uke.

For behandling av saker som er tatt opp av eget initiativ gjelder § 3-3 fjerde til åttende ledd tilsvarende.

§ 3-5 Meddelelse av vedtak og offentlighet

Rådets avgjørelse skal meddeles partene skriftlig.

Rådets avgjørelser er offentlige. Rådet skal søke å anonymisere partene for å unngå at medlemsforetakets kundeforhold eller forretningsforhold blir opplyst, jfr verdipapirhandellovens § 9-8 som omhandler verdipapirforetaks taushetsplikt. Bestemmelsen foran er ikke til hinder for at Rådet offentliggjør navn på klager dersom klageren er definert som profesjonell investor etter offentlig fastsatt regelverk eller regelverk gitt av børs eller autorisert markeds plass. Det samme gjelder dersom det for øvrig er kjent at klageren har innsendt klage til Etisk Råd

Uttalelsen i den konkrete sak skal først sendes partene. Først når den forutsettes å være kommet partene i hende, kan uttalelsen frigis.

§ 3-6 Klage

Avgjørelser fattet av Rådet kan ikke påklages til styret for Verdipapirforetakenes Forbund.

KAPITTEL 4 Avgjørelser, sanksjoner og omkostninger

§ 4-1 Avgjørelsens form, sanksjoner mv

Avgjørelser som avslutter en sak treffes som beslutning. Beslutning i en klagesak skal angi om klageren har fått medhold eller ikke. Det kan ikke treffes beslutning om at erstatning eller annen kompensasjon skal ytes klageren. Rådet kan likevel gi en veiledende uttalelse om hvorledes tvisten med klageren kan løses.

Dersom Rådet finner at et medlemsforetak ikke har opptrådt i overensstemmelse med de etiske normer eller styrets anbefalinger, kan Rådet meddele vedkommende medlemsforetak sanksjon som, avhengig av overtredelsens karakter, kan gå ut på

- Irettesettelse (mild kritikk)
- Kritikk
- Advarsel.

I grove tilfeller av brudd på etiske normer eller Forbundets anbefalinger kan Rådet ilegge medlemsforetaket en bot på opptil to ganger årlig kontingent i Forbundet. Som grovt anses også det forhold at et foretak gjentatte ganger har blitt ilagt sanksjon.

Dersom et medlemsforetak oversitter frister for å avgi uttalelser til Rådet eller for øvrig ikke oppfyller sin opplysningsplikt, kan Rådet ilegge medlemsforetaket et gebyr på inntil kr. 15.000.

Bestemmelsene nevnt i første til fjerde ledd får også anvendelse overfor foretak som har meldt seg ut av Forbundet dersom det forhold som danner grunnlag for Rådets behandling fant sted mens foretaket var medlem av Forbundet.

I alvorligere tilfelle kan Rådet foreslå for styret i Forbundet at medlemsforetaket ekskluderes. Styrets vedtak om eksklusjon kan av det medlemsforetak som ekskluderes kreves behandlet av generalforsamlingen, jfr. Forbundets vedtekter § 6-4. Før et medlemsforetak ekskluderes skal det gjøres oppmerksom på at dette kan komme til å bli sanksjonen og gis anledning til særlig å kommentere eksklusjonsspørsmålet. Medlemsforetaket skal skriftlig meddeles eventuelt eksklusjonsvedtak og opplyses om klageadgangen til generalforsamlingen.

§ 4-2 Omkostninger

Etisk Råd kan i særlige tilfelle kreve sine omkostninger i forbindelse med behandlingen av en klage dekket av den part det klages over, dersom klageren får medhold i sin klage. Dersom klageren er å anse som profesjonell investor kan Etisk Råd i særlige tilfelle pålegge klageren å dekke Rådets omkostninger dersom klageren ikke får medhold i sin klage.

Dersom en klage fører frem kan Etisk Råd, når særlige tilfeller tilsier det, pålegge innklagede å dekke klagerens saksomkostninger.

§ 4-3 Medlemmenes forpliktelser

Det medlem som en beslutning i Etisk Råd er rettet mot er, med de begrensninger som følger av § 4-1 første ledd annen og tredje setning, forpliktet til å respektere Etisk Råds beslutning med mindre medlemmet gir skriftlig melding til Etisk Råd om det motsatte. Slik melding skal gis innen tre uker fra beslutningen kom frem til medlemmet. Den skriftlige innsigelsen skal offentliggjøres.

Medlemmene forutsettes å innrette seg i samsvar med de handlingsnormer som kan utledes av beslutninger fattet av Etisk Råd i henhold til § 2-4 siste ledd, jfr vedtektenes § 5-1.

Bestemmelsene ovenfor er ikke til hinder for at et medlem som en beslutning er rettet mot, kan rette innsigelser mot beslutningen og det faktum beslutningen bygger på i en eventuell sak for domstolen som angår det samme forhold. Det samme gjelder dersom saken tas opp til behandling i annet offentlig organ eller privat organ med kompetanse til å fatte beslutning i samme sak.

